

Zbornik sudske prakse

Predmet C-295/12 P

Telefónica SA

i

**Telefónica de España SAU
protiv
Europske komisije**

„Članak 102. UFEU-a – Zloupotreba vladajućeg položaja – Španjolska tržišta širokopojasnog interneta – Snižavanje marži – Članak 263. UFEU-a – Kontrola zakonitosti – Članak 261. UFEU-a – Neograničena nadležnost – Članak 47. Povelje – Načelo djelotvorne sudske zaštite – Nadzor pune jurisdikcije – Iznos novčane kazne – Načelo proporcionalnosti – Načelo zabrane diskriminacije“

Sažetak – Presuda Suda (peto vijeće) od 10. srpnja 2014.

1. *Žalba – Razlozi – Nepostojanje identifikacije povrede koja se tiče prava na koju se poziva – Neprecizni žalbeni razlog – Nedopuštenost*
(čl. 256. UFEU-a; Statut Suda, čl. 58.; Poslovnik Suda, čl. 112. st. 1. t. (c))
2. *Pravo Europske unije – Načela – Pravo na učinkovitu sudsku zaštitu – Njegovo utvrđenje u Povelji Europske unije o temeljnim pravima – Sudski nadzor odluka Komisije iz područja tržišnog natjecanja – Pravna i činjenična kontrola zakonitosti i nadzor pune jurisdikcije – Povreda – Nepostojanje*
(čl. 101., 102., 261. i 263. UFEU-a; Povelja Europske unije o temeljnim pravima, čl. 47.; Uredba Vijeća br. 17., čl. 15. st. 2. i Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 23. st. 2. i čl. 31.)
3. *Temeljna prava – Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava – Akt koji formalno ne predstavlja dio pravnog poretka Unije*
(čl. 6. st. 3. UFEU-a; Povelja Europske unije o temeljnim pravima, čl. 52. st. 3.)
4. *Sudski postupak – Trajanje postupka pred Općim sudom – Razuman rok – Spor o postojanju povrede pravila tržišnog natjecanja – Nepoštovanje razumnog roka – Posljedice*
(čl. 263. i 340. UFEU-a; Povelja Europske unije o temeljnim pravima, čl. 47. st. 2.)
5. *Žalba – Razlozi – Pogrešna ocjena činjenica i dokaza – Nadzor Suda nad ocjenom dokaza – Isključenje osim u slučaju iskrivljavanja*
(čl. 256. st. 1. podst. 2. UFEU-a; Statut Suda, čl. 58. st. 1.)

6. *Žalba – Razlozi – Tužbeni razlog prvi put iznesen u žalbi – Nedopuštenost*
(čl. 256. st. 1. podst. 2. UFEU-a; Statut Suda, čl. 58. st. 1.)
7. *Vladajući položaj – Zloupotrebavanje – Pojam – Ponašanja koja ograničavajuće djeluju na tržišno natjecanje – Mogući učinak*
(čl. 102. UFEU-a)
8. *Pravo Europske unije – Načela – Zabrana retroaktivnosti kaznenih odredaba – Područje primjene – Odluka Komisije kojom se utvrđuje postojanje protutržišne prakse – Uključenost – Retroaktivna primjena novog tumačenja odredbe kojom se utvrđuje kažnjivo ponašanje – Predvidljivost novog tumačenja – Načela zakonitosti kazni i pravne sigurnosti – Nepostojanje povrede*
(čl. 101. i 102. UFEU-a)
9. *Vladajući položaj – Predmetno zemljopisno tržište – Razgraničenje – Kriteriji – Ograničenje na jedno nacionalno područje – Nepostojanje utjecaja na težinu povrede*
(čl. 102. UFEU-a)
10. *Tržišno natjecanje – Novčane kazne – Odluka o izricanju novčanih kazni – Obveza obrazlaganja – Opseg – Naznaka elemenata ocjene koji su omogućili Komisiji da izmjeri težinu i trajanje povrede – Dostatna naznaka – Obveza Komisije da navede brojčane elemente koji se odnose na izračun novčanih kazni – Nepostojanje*
(čl. 101., 102. i 296. UFEU-a; Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 23. st. 2.)
11. *Tržišno natjecanje – Novčane kazne – Iznos – Određenje – Obveza Komisije da se pridržava ranije prakse iz svojih odluka – Nepostojanje – Povećanje opće razine novčanih kazni – Dopuštenost*
(čl. 101. i 102. UFEU-a; Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 23. st. 2.)
12. *Žalba – Nadležnost Suda – Dovođenje u pitanje, zbog razloga pravičnosti, ocjene Općeg suda iznosa novčanih kazni izrečenih poduzetnicima koji su povrijedili pravila tržišnog natjecanja iz Ugovora – Isključenje – Dovođenje u pitanje te ocjene zbog razloga koji se temelje na povredi načela proporcionalnosti – Dopuštenost*
(čl. 101., 102., 256. i 261. UFEU-a; Statut Suda, čl. 58. st. 1.; Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 31.)

1. Vidjeti tekst odluke.

(t. 29., 30., 72., 78., 79., 82., 105., 122., 129., 131., 135., 138., 142., 174., 187., 232.)

2. Načelo djelotvorne sudske zaštite jest opće načelo prava Unije koje je danas izraženo u članku 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, koji u pravu Unije odgovara članku 6. stavku 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Pravo Unije predviđa sustav sudskog nadzora odluka Komisije prilikom primjene članka 102. UFEU-a, koji pruža sva jamstva iz članka 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima. Taj se sustav sudskog nadzora sastoji od nadzora zakonitosti akata institucija, koji je utvrđen u članku 263. UFEU-a, a koji može sukladno odredbi članka 261. UFEU-a biti nadopunjen ovlašću neograničene nadležnosti u vezi s kaznama predviđenima u uredbama.

Doseg kontrole zakonitosti proteže se na sve dijelove odluka Komisije o primjeni članka 102. UFEU-a, dok je doseг neograničene nadležnosti iz članka 31. Uredbe br. 1/2003 ograničen na dijelove navedenih odluka u kojima se utvrđuje novčana kazna ili periodični penali.

Taj nadzor nad zakonitošću uspostavljen člankom 263. UFEU-a podrazumijeva ovlast suda Unije da ispituje argumente koje tužitelji navode protiv sporne odluke, i to kako u činjeničnom tako i u pravnom dijelu, kao i posjedovanje ovlasti ocjene dokaza, poništenja sporne odluke i izmjene iznosa novčanih kazni. Sudac Unije ne samo da mora provjeriti materijalnu točnost navedenih dokaznih elemenata, kao i njihovu pouzdanost i dosljednost, već i to predstavljaju li navedeni elementi skup relevantnih podataka koje treba uzeti u obzir prilikom ocjene složene situacije te jesu li oni takve naravi da podupiru zaključke koji su iz njih izvedeni. U kontekstu poštovanja načela djelotvorne sudske zaštite nije nužno da Opći sud po službenoj dužnosti pristupi novom sveobuhvatnom preispitivanju spisa.

U izvršavanju svojih ovlasti iz članaka 261. i 263. UFEU-a sud Unije je dužan, kako bi u pogledu novčane kazne udovoljio zahtjevima nadzora pune jurisdikcije u smislu članka 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, ispitati svaki pravni ili činjenični prigovor kojim se želi dokazati da iznos novčane kazne nije u skladu s težinom i trajanjem povrede.

(t. 39., 40., 42., 45., 53.-55., 200.)

3. Vidjeti tekst odluke.

(t. 41.)

4. U slučaju nepostojanja ikakve indicije da bi predugo trajanje postupka pred Općim sudom imalo utjecaja na ishod postupka, nepoštovanje razumnog roka ne može dovesti do ukidanja presude. Naime, ako nepoštovanje razumnog roka nije imalo utjecaja na ishod postupka, ukidanje pobijane presude ne bi ispravilo povredu načela djelotvorne sudske zaštite od strane Općeg suda.

Povreda obveze suđenja u razumnom roku iz članka 47. stavka 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, koju je počinio jedan od sudova Unije, mora pronaći svoju sankciju u tužbi za naknadu štete podnesenoj Općem sudu jer takva tužba za naknadu štete predstavlja učinkovito pravno sredstvo. Slijedi da se zahtjev usmjeren na ostvarivanje popravljivanja štete koju je Opći sud prouzročio nepoštovanjem razumnog roka za suđenje ne može podnijeti izravno Sudu u okviru žalbe, nego se mora podnijeti samom Općem sudu.

(t. 64., 66.)

5. Vidjeti tekst odluke.

(t. 84., 89., 93., 107., 114., 153., 159., 163., 165., 176., 219., 225., 227.)

6. Vidjeti tekst odluke.

(t. 99., 121., 144.)

7. Vidjeti tekst odluke.

(t. 124.)

8. Vidjeti tekst odluke.

(t. 147.-149.)

9. U okviru ocjene zlouporabe vladajućeg položaja koja narušava pravila tržišnog natjecanja Unije, kvalificiranje povrede kao „vrlo teške“ nije isključeno samo zato što je predmetno tržište zemljopisno ograničeno na područje jedne države članice. Sama po sebi činjenica da je Komisija u drugim odlukama okvalificirala povrede kao „teške“, iako su predmetna tržišta bila zemljopisno šira od onog o kojem je riječ u ovom predmetu, nema utjecaja na tu ocjenu jer kvalifikacija povrede kao „teške“ ili „vrlo teške“ ne ovisi samo o širini predmetnog zemljopisnog tržišta, već o drugim okolnostima povrede.

(t. 178.)

10. Prilikom utvrđivanja iznosa novčane kazne zbog povrede pravila tržišnog natjecanja, Komisija udovoljava svojoj obvezi obrazlaganja kada u svojoj odluci navede elemente na kojima se temelji ocjena, koji su joj omogućili da odredi težinu i trajanje povrede, a da pritom nije obvezna navesti brojčane elemente relevantne za način izračuna novčane kazne. Osim toga, ta obveza nije povrijeđena od strane Komisije zato što nije uzela u razmatranje promjenjivost težine povrede i nije pravila razliku između dva razdoblja povrede.

(t. 181.-183., 195.)

11. Vidjeti tekst odluke.

(t. 189., 190.)

12. Vidjeti tekst odluke.

(t. 205.)